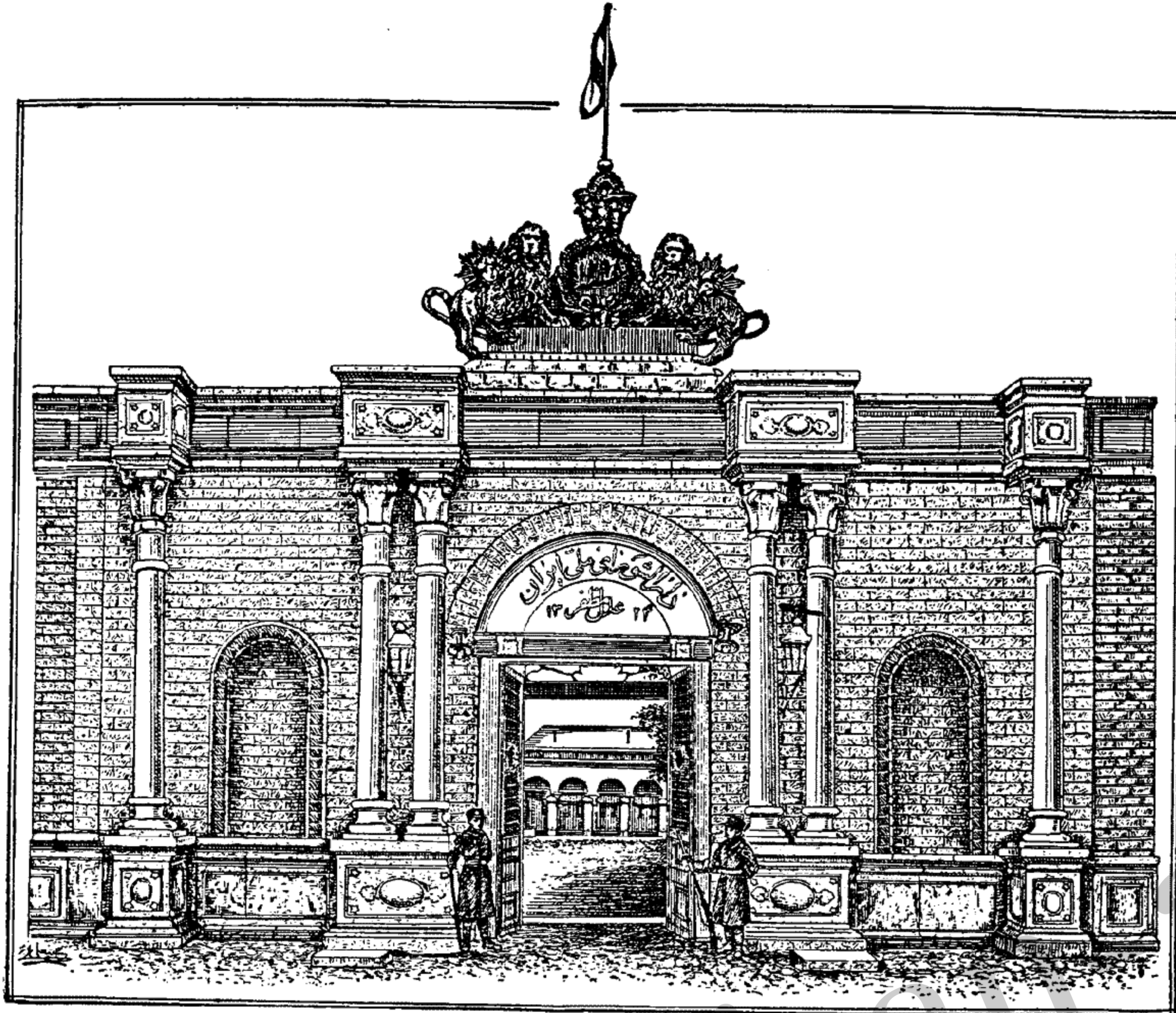

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۴۴</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۰۹</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه یکشنبه ۲۶ شهریور ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۱ ربیع الاول ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	بقیه شور نانی نسبت بخر کسیون داخله راجع بقانون بلدی مواد (۸ - ۹)	۲۲۵۸	۲۲۷۲

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يك شنبه ۲۶ شهریورماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۱ ربیع الاول ۱۳۴۶

جلسه ۱۴۴

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر ریاست آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس روز پنجشنبه ۲۳ شهریوررا آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه ۱۴۲
 آقایان: دکتر سنک - عراقی - امام جمعه شیراز - خطیبی - افشار - ضیاء - زارع - مهدوی - عباس - میرزا - فرمند - وزری - طباطبائی وکیل - آیه الله

زاده اصفهانی - ثقة الاسلامی - ليقوانی - اسکندری - محمد ولي ميرزا - عدل - جوانشير - ميرزا ابراهيم آشتيان - صالحی - دکتر لقمان

عائین بی اجازه جلسه ۱۴۲

آقایان: رفیع - اسدی - روحی - اعظمی - نظام مافی یاسائی - حشمتی - قوام - افسر - علوی - حاج حسن آقا ملک - آقایان - فرشی - حاج میرزا مرتضی - میرزا عبدالحسین - حاج غلامحسین ملک - زعیم - امیر اسدالله خان - حاج آقا حسین

دیرآمدگان با اجازه جلسه ۱۴۲

آقایان: نوالقدر - بهبهانی - سلطان محمد خان

دیرآمدگان بی اجازه جلسه ۱۴۲

آقایان: شیروانی - ایلخان - حاج میرزا حبیب الله حاج شیخ بیات - بهار - میرزا حسنخان وثوق

غائبین با اجازه جلسه ۱۴۳

آقایان: دکتر سنک - عراقی - امام جمعه شیراز - خطیبی - افشار - ضیاء - زارع - مهدوی - عباس میرزا مسعود - فرمند - وزیری - وکیلی - ثقة الاسلامی - اسکندری - محدودلی میرزا - عدل - جوانشیر - میرزا ابراهیم آشتیان - دکتر لقمان - صالحی - آیه الله زاده اصفهانی

غائبین بی اجازه جلسه ۱۴۳

آقایان: رفیع - اسدی - حاج امین اصفهان - اعظمی نظام مافی - یاسائی - حشمتی - قوام - افسر - آقازاده سبزواری - مدرس - حاج حسن آقا ملک - فرشی - حاج میرزا مرتضی - زعیم - حاج غلامحسین ملک - امیر اسدالله خان - حاج آقا حسین

دیرآمده با اجازه جلسه ۱۴۳

آقای: ليقوانی

دیرآمدگان بی اجازه جلسه ۱۴۳

آقایان: شریعت زاده - بهار - خواجوی - جهانشاهی میرزا حسنخان وثوق

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در صورت مجلس راجع بدو چیز بنده توجه میدهم. یکی جوانی است که وزیر داخله به آقای کازرون دادند و اظهار کردند که از طرف دولت همچو اقدامی نشده که دولت امر داده باشد این چون خیلی برای ما رسمیت دارد که معلوم میشود حکومت فارس خودسرانه اینکار را کرده است باید نوشته شود یکی هم جواب آقای وزیر مالیه است که اظهار کردند مطابق قراری که نمایندگان دولت در جامعه ملل داده اند لایحه اش را تقدیم مجلس کرده است این مسئله هم بعقیده بنده باید در صورت مجلس یاد آوری بشود و لازم است

رئیس - اصلاح میشود صورت مجلس ایرادی دارد یا نه؟

(اظهاری نشد)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

رئیس - پیشنهادی راجع به دستور رسیده است قرائت می شود

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که لایحه ۱۲۵ هزار تومان اعتبار بلدیة طهران مقدم بر دستور امروز باشد. روحی، بنی سلیمان

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض میکنم. همه آقایان میدانند که خانهای اشخاصی را در خیابان چراغ برق خراب کرده اند که مستاصل و مضطربند و برای معاش بومیه شان درمانده اند و از طرف دیگر بلدیة میخواهد يك فنکر اساسی برای آب طهران بکنند از وضعیت خشك سالی امسال طهران گمان میکنم کسی نیست که مطلع نباشد و این کار آتیة طهران را تامین میکنند و بعلاوه کار زیادی نیست، خیلی کوچک است، استدعا میکنم آقایان موافقت فرمایند که این کار زودتر بگذرد، گذشته از این موضوع هم راجع به بلدیة است که امروز

لایحه اش در دستور است، ما هم چیز خارجی پیشنهاد نکردیم.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده از دو نقطه نظر نمیتوانم با این پیشنهاد موافقت کنم اساساً بلدیة طهران موافق برای اینکه خیلی زحمت میکشد لکن از نقطه نظر قانونی مخالفت دارم برای اینکه شاهزاده وزیر مالیه آمد در کمیسیون بودجه اظهار کرد که این لایحه يك میلیون و نیم در تحت نظرمان باشد و حالا لوایحش را نگذرانیدنا من با شما در این باب تجدید نظری بکنم. از این نقطه نظر بنده نمیدانم چه باید کرد. يك روز هم مقام ریاست اظهار فرمودند که وزارت مالیه در این باب يك چیزی نوشته است محل این لایحه هم از محل همان يك میلیون و پانصد هزار تومان است، اگر مقام ریاست تلفون فرمایند به آقای وزیر مالیه که در مجلس بیایند و آن منعش را بردارند و ایرادی نداشته باشد بنده عرضی ندارم و يك چیز دیگری که هست عقیده دارم که آقایان موافقت فرمایند لایحه قانون بلدی بگذرد که مسائل داخل هم نشود، این نظر بنده است.

رئیس - رأی میکنیم به این پیشنهاد آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(معدودی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. ماده هشتم از قانون بلدیة قرائت می شود.

(بنحو ذیل خوانده شد)

ماده ۸ - انجمن بلدی مرکب است از نمایندگان که عده و طرز انتخاب آنها متناسب با جمعیت هر شهر بترتیب ذیل معین میگردد:

۱ - در حدود ۷۰۰۰ الی ۱۵۰۰۰ نفر ۶ وکیل

۲ - از ۱۵۰۰۰ الی ۳۰۰۰۰ نفر ۹ وکیل

۳ - ۳۰۰۰۰ الی ۵۰۰۰۰ نفر ۱۲ وکیل

۴ - از ۵۰۰۰۰ الی ۱۰۰۰۰۰ نفر ۱۵ وکیل
۵ - ۱۰۰۰۰۰ الی ۲۰۰۰۰۰ نفر ۱۸ وکیل
۶ - ۲۰۰۰۰۰ الی ۳۰۰۰۰۰ نفر ۲۱ وکیل

تبصره - عده وکلای انجمن بلدی در شهرهای بزرگی که به محلات و نواحی تقسیم شده باشد ممکن است متناسب اهمیت و جمعیت بین محلات و نواحی حوزه بلدی مطابق صورتیکه وزارت داخله معین خواهد نمود تقسیم شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم.

رئیس - آقای حاج شیخ بیات

حاج شیخ بیات - اصل ماده ۸ بنده مخالفی ندارم فقط مخالفت بنده با تبصره است برای اینکه در این تبصره مینویسد: که عده وکلای انجمن بلدی در شهرهای بزرگی که به محلات و نواحی تقسیم شده باشد ممکن است به تناسب اهمیت و جمعیت بین محلات و نواحی حوزه بلدی مطابق صورتیکه وزارت داخله معین خواهد نمود تقسیم شود. یعنی وکلای بلدی شهرهای بزرگ را تقسیم به محلات بکنند. مثلاً ملاحظه میفرمایند اینجا ده تا ناحیه هست به هر ناحیه دو وکیل میدهند. آقایان ملاحظه فرموده اند که هرچه دایره منتخب را ما کوچک بگیریم وسیله درش بیشتر می شود. اگر بنا باشد تمام بیست و یک نفر وکلای بلدی از تمام طهران انتخاب شوند و آراء عمومی درباره هر يك از آنها مدخلیت داشته باشد بعقیده بنده کمتر دسیسه می شود. اما بخلاف اگر به محلات تقسیم کنند فرض کنید محله سنگلج دو وکیل بدهد محله دولت دو وکیل مطابق نظامنامه که وزارت داخله معین میکند از نقطه نظر مصون بودن از دسیسه بنظر من خوب نیست باید همانطوریکه انتخابات پارلمانی بعمل می آید و عمومی است و در هر شهری تمام آراءشان

را روی هم میریزند انتخابات بلدی هم باید همانطور باشد و چون موضوع نمایندگی بلدی فوق العاده مهم است و برای آبادی شهرها و ترقی اقتصادی و نظافت هر شهری اهمیت دارد البته هرچه نماینده حقیقی مردم باشد بیشتر جدیت و دقت میکنند بر اینکه مطابق میل مردم عمل کنند. از این نقطه نظر بنده با این تبصره مخالفم و در موقع خودش پیشنهاد حذفش را خواهم کرد و مخالفم با اینکه نمایندگان بطرز محلی انتخاب و بمحلات تقسیم شوند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - باصطلاح ارباب قصیده بنده این تبصره را بیت الغزل این قانون می دانم. خوبی این ماده اصلاً بواسطه این تبصره اش است. چرا؟ بعقیده بنده در انتخابات طهران این تجربه که اغلب دیده ام و با آقای مدرس هم صحبت کردم که عقیده ام این است باید انتخابات مجلس هم به محلات تقسیم شود به این معنی که این ده نفر و کبی که طهران دارد تقسیم به محلات آن کنند محله دولت يك نفر، محله سنکلیج يك نفر برای اینکه آنهاست که در محله دولت هستند احتیاجات آن محل را بهتر از آنهاست که در دروازه قزوین هستند میدانند و بالعکس اهالی دروازه قزوین همینطور آنهاست که در پای قابوق هستند احتیاجات آنجا را بهتر از ما که در محله دولت هستیم میدانند. بنده گمان میکنم که این تبصره از این نقطه نظر که تأمین کرده است راحتی اهالی هر محلی را خیلی خوب ترتیب شده و در این ماده هشتم هم که نوشته است و عده وکلارا تحت تقسیمات ولایتی و شهرها از فلان عده تا فلان معین کرده اینجا يك تقریباً است که حالا ما نمیتوانیم برهان عقلی برای آن اقامه کنیم که مرکب از معلومات بدیهیه باشد که چرا هفت هزار نفر ۶ تا وکیل باید داشته باشد، پانزده هزار نفر فلان این تقریبی است و گمان میکنم خوب است و وقتی به سیاق و ترتیب حالیه ملاحظه کنیم می بینیم بد نیست و گمان نمیکم بیش از این هم بتوانیم در این باب صحبت کنیم.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - مخالفت بنده با طرز تنظیم قسمت اول این ماده است. این جا در چیز معین شده یکی عده اعضاء انجمن بلدی و یکی طرز انتخاب در صورتیکه در این ماده طرز انتخاب اصلاً معین نشده، طرز انتخاب در ماده ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ است این ماده فقط عده منتخبین را نوشته که در هر شهری به چه تناسبی باید نماینده داشته باشد. این است که بنده تذکر میدهم که این ماده طرز انتخاب را معین نمیکند اگر مقصود این است که طرز انتخاب معین شود؟ پس عبارتش درست تنظیم نشده که میگوید: انجمن بلدی مرکب است از نمایندگان که عده و طرز انتخاب آنها متناسب با جمعیت هر شهر باشد. اولاً طرز انتخاب یکی است و در شهرها تفاوت نمیکند و دیگر اینکه اگر طرز انتخاب در شهرها متفاوت باشد و بعد به تناسب جمعیت شهرها فرق کنند اینجا نوشته نشده است و فقط عده نمایندگان را نوشته اند. مقصود بنده این بود که توضیح بدهم تا آقای مخبر اصلاح نمایند.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که بنده فرمایشات آقای بیات را که نشنیدم برای اینکه از ما معترض بودند و آنطرف نگاه میکردند ولی از جواب آقای آقا سید یعقوب معلوم شد که تبصره معترض بودند و همانطوریکه آقای آقا سید یعقوب فرمودند زینت این ماده باین تبصره است ما در انتخابات تجربه داریم. مثلاً همین انتخابات طهران را که دیده ایم گاهی يك سیلی از يك گوشه می آید و حقوق مردم را ابطال میکند و بعلاوه در مسائل بلدی خبریت متصدی کار بلدی منظر است برای محله سنکلیج مرجع این است که سنکلیجی حرف بزند چون بجوانب سنکلیج بیشتر آشنا است اگر ما این قسمت را در این ماده نوشتیم برای این نظر بود ولی فعلاً این طرز شاید در

طهران و یکی دو جای دیگر بیشتر معمول نباشد. اما نظر آقای دکتر طاهری در اینکه در این ماده طرز انتخاب را معین نکرده است. عرض میکنم مواد دیگری برایش معین شده این ماده فقط تقسیم به نسبت است و نباید در این ماده طرز انتخاب باشد در جای دیگر نوشته شده است.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

حقنویس - بنده مخالفم

رئیس - فرمائید

حقنویس - عرض کنم. اولاً اظهاراتی که آقای طاهری فرمودند راجع به صحیح نبودن طرز تنظیم این ماده او را آقای دادگر جواب ندادند بلکه نشنیده گرفتند. همچنین در مسئله تبصره مذاکرات بقدر کافی نشد و مخالفین اذعان نشدند. اشخاصی که اعتراض به تبصره داشتند عقیده ام این است که اجازه داده شود حرف خودشان را بزنند.

رئیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی مپسنداند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است. پیشنهاد آقای حیدری

(بشرح ذیل خوانده شد)

این بنده پیشنهاد مینمایم در ماده ۸ در آخر کلمه شهر و قصابات هم علاوه شود.

رئیس - آقای حیدری

علیخان (حیدری) - عقیده بنده این است که در ماده ۸ که مینویسد: انجمن بلدی مرکب است از نمایندگان که در هر شهر معین میگردند نوشته شود شهر و قصابات که بترتیب ذیل معین میگردد

مخبر - موقعی که شور اول این لایحه بود این مذاکره شد يك عده از آقایان نمایندگان پیشنهاد قصبه کردند و در کمیسیون مطرح مذاکره شد. برای

تشخیص مابین قصبه و شهرهای کوچک چون اشکلانی تولید میشد به این مناسبت عده جمعیت را که در شور اول ده هزار نفر معین کرده بودند سه هزار نفر کسر کردند و هفت هزار نفر قرار دادند که بعضی قصابات هم بتوانند انجمن بلدی داشته باشند و پیشنهاد دیگری هم گویا شده است که لفظ شهر تغییر کند به محل وقتی آن پیشنهاد مطرح شد بنده قبول میکنم که نظر آقای حیدری هم تأمین شود.

رئیس - رأی میگیریم باین پیشنهاد آقایانیکه قصاب

توجه میدانند قیام فرمایند

(معدودی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای شیرازی

(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد میشود در ماده هشتم در عوض کلمه (شهر) نوشته شود (محل)

مخبر - بنده همانطور که عرض کردم این پیشنهاد را

قبول میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای احتشام زاده

(بمضمون آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم عبارت (ممکن است) از تبصره ماده ۸

حذف شود

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - بعقیده بنده تقسیم نمایندگان بلدی در شهرها و محلات خیلی عادلانه است و در حقیقت جمع آوری نمایندگان از محلات مختلفه برای تأمین منافع محلشان بهتر است و اگر میخواستیم انتخابات انجمن بلدی را در شهرها جمعی کنیم ممکن بود يك محله، دو محله از داشتن نماینده محروم باشند و وقتی که از داشتن نماینده محروم شدند کاملاً احتیاجات آنها تأمین نمی شود برای این که نماینده که فرضاً در يك محلی ساکن است کاملاً از اوضاع محله دیگر اطلاع ندارد

لذا برای این که این منظور بطور کامل حاصل شود عبارات ممکن است که در ماده نوشته شده بنظر بنده این قضیه را قدری تردید کرده است یعنی این طور که ممکن است دوات و وزارت داخله این قضیه را در بین محلات عملی کند یا نکند. بنده برای اینکه این قضیه محمل نباشد و در شهرهاییکه به محلات تقسیم شده است نمایندگان بین محلات تقسیم شود پیشنهاد کرده لفظ ممکن است) حذف شود که عبارت از تردید بیرون بیاید رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که درست این پیشنهاد آقای احتشامزاده طرف تفریط مطلب است آنچه افراط بود که بالاخره هیچ تقسیم نشود و جمعی نباشد و حذف کلمه ممکن است طرف تفریط مطلب است. عرض کنم خاطر آقای احتشامزاده مطلع است که شهر طهران منحصرأ ممکن است مشمول این قانون باشد سایر جاها شاید نواحیشان مردد است و اگر وزارت داخله بخواهد آن شهرها را تقسیم به محلات کند يك اشکالاتی تولید میشود و بنا بر این اینها يك مطالبی است که همیشه باید در نظر داشت که در طهران فقط طرز اجرای این امر شاید مشکل نباشد. و در سایر جاها اشکال دارد. این کلمه ممکن است تأکید میکند که اگر ممکن باشد یعنی وزارت داخله بتواند وسائل تقسیم شهرها را به محلات فراهم کند و نقشه آنها را تهیه کند این کار را بکند و الا اگر نشد کار بالقوه باشد.

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای استرابادی

(شرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که هر محلی که جمعیتش بالغ بر هفت هزار نفر باشد حق داشتن بلدیة قانونی خواهد داشت

رئیس - آقای استرابادی

معتضد استرابادی - بنده پیشنهاد همان نظریه آقای شیروان است و چون پیشنهاد آقای شیروان را آقای مخبر قبول فرمودند نظریه بنده هم تأمین شد و مسترد میکنم.

(پیشنهاد دیگری از طرف عده از نمایندگان بمضمون ذیل قرائت شد)

امضا کنندگان پیشنهاد میکنیم که در فقره يك به جای هفت هزار پنج هزار نوشته شود.

مفتی - مولوی - محمد تقی - جواد امانی - دکتر رفیع امین - ثابت

رئیس - آقای مفتی

(در این موقع آقای بروجردی بتصور اینکه بایشان اجازه داده شده با آقای مفتی دفعه قیام نموده و هر دو به شرح ذیل شروع بنطق نمودند)

مفتی - بعقیده ما حد اقل برای تشکیل انجمن بلدی

بروجردی - این پیشنهادی را که آقایان نوشته بودند ...

(خنده نمایندگان)

مفتی - بعقیده بنده و جمعی از آقایان که این پیشنهاد را کردیم هفت هزار نفر شامل بعضی قصبات کوچک که مثلاً دارای پنجهزار جمعیت هستند نمیشود لذا ما چند نفر پیشنهاد کردیم که حد اقل را پنجهزار قرار دهند که بعضی از قصبات کوچک هم بلدیة داشته باشد.

مخبر - تشکیلات هر اداره و موسسه برای احتیاجات محل میبایست متناسب با وضعیت آن محل باشد. اداره بلدیة قانونی با این عرض و طولی که در این قانون ذکر شده تصور میکنم متناسب با يك قصبه کوچکی که عده نفوس او پنجهزار نفر باشد نیست. در قانون اول همانطور که عرض کردم ده هزار نفر بود ولی بعد برای اینکه

بعضی از آقایان اشکال کردند هفت هزار نفر معین شد که حد اقل باشد. بعلاوه در ماده ۴۶ اگر آقایان ملاحظه فرموده باشند در کلیات مقید است که در قصبه با يك ترتیب و طرز که وزارت داخله معین خواهد نمود يك هیئت مشاوره بلدی تعیین خواهد شد که امور بلدی با مشورت آنها انجام خواهد یافت. در اینصورت بنده تصور میکنم که اگر چنانچه پنجهزار نفر مقرر شود تولید اشکالات زیادی میشود.

رئیس - رأی میگیریم باین پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات

(باین مضمون قرائت شد)

پیشنهاد میکنم این تبصره ماده ۸ حذف شود. حاج شیخ بیات - در اینجا آقای دادگر در موقعی که خواستند جواب بنده را بدهند يك اظهاراتی کردند گمان میکنم اطلاعاتشان راجع به بار فروش بود نه راجع به طهران اینکه فرمودند آراء اطراف مثل سیل آمد و آراء مرکز را خراب کرد چون اطلاعاتشان از مرکز انتخاب خودشان بیشتر از طهران است از این جهت نسبت بمحل خودشان تصدیق میکنم و اما اینکه فرمودند جلوی دسیسه را نمیشود گرفت بنده عرض میکنم وقتیکه ما نمایندگان بلدی را بمجلسها تقسیم کردیم تأثیر دسیسه درش بیشتر است از این که انتخاب در تمام شهر بشود برای اینکه در هر محله یک نفر با صد رأی و دو صد رأی ممکن است موفقیت پیدا کند و حائز اکثریت شود ولی وقتی که بنا شد تمام شهر باشد ممکن است پنجهزار و شش هزار رأی لازم بشود و با دو صد رأی و سی صد رأی بکنفر وکیل بلدی نشود و این که فرمودند از نقطه نظر اطلاع باید تقسیم محلات شود که هر کس که نسبت بمحل خودش بیشتر اطلاع دارد از آن محل انتخاب شود این منافاتی

ندارد بالاخره در عمومی آن هم همین نظریه هست و اشخاصی هم که انتخاب میشوند از محلات طهران انتخاب میشوند گیرم با آراء عمومی است فقط چیزی که اینجا خواهد شد از دسیسه محفوظ خواهد شد خصوص در این مواقع که ملاحظه میفرمائید ما باید کاری کنیم که انتخابات بلدی لا اقل بدست خود مردم باشد که بتوانند استفاده کنند و نمایندگانشان آن بدبختی ها و فلاکت هایی را که فرمودید از شان مرتفع و برطرف کنند ملاحظه بفرمائید امسال بواسطه کمی آب يك محلات بزرگ خیلی به بدبختی افتاده بودند. محلات بالا بیشتر آب بهشان داده میشد ولی محلات پایین شهر خیلی بد بخت و بیچاره بودند. برای چه؟ برای اینکه يك بلدیة قانونی نبود که هر اندازه آب که داشتیم همه تقسیم کند که فرقی بین محلات گذاشته نشود که يك محله را بیشتر آب بدهند يك محله را کمتر. بنده میگویم وکیل مردم اگر باشد ولو اهل این محل هم نباشد بهتر است از اینکه اهل این محل باشد و وکیل مردم نباشد.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - بنده چند چیز را ضرورت پیدا کرد توضیح بدهم. اولاً خود آقای بیات عضو کمیسیون داخله هستند در تمام جلسات هم تشریف داشته اند صورت مجلس هم محفوظ است ولی هیچکدام از این نظریات را ابراز نفرمودند در صورتیکه اگر در کمیسیون اظهار نظر میکردند برای اینکه استدلالشان را وسیعتر میکردند. بهتر و نافع تر بود. بالاخره معلوم شد احتکار و ذخیره کرده اند برای اینکه اینجا حرف بزنند. ثانیاً ما میخواهیم از يك کاری جلوگیری کرده باشیم که علت العلیل است و آن مسئله عاریه قواء است که يك چند نفری جمع میشوند قواشان را بهم عاریه میدهند و روی هم میریزند. ما میخواهیم در بلدیة این قسمت تأثیر نکند غالباً انتخابات (البته طهران جای متنوری است و مورد بحث نیست. مورد خودمان را عرض میکنم) بنامش بر این

شده است که اشخاص بیکدیگر قواقرض میدهند بهمدیگر کمک میدهند و از مجموع این دو کمک يك چیز نالتی تشکیل میدهند که بالاخره آن اراده ملت نیست و توافق شخصی است و بهتر و مستقیم تر باراده ملت رسیدن راهش این است که در حوزه بلدی خودش مستقیماً اظهار نظر کند و نظر مستقیم داشته باشد و بعلاوه فرمودند در يك شهر هم اگر احیاناً نماینده بلدی انتخاب شد منافاتی ندارد بنده که ساکن محله دولت هستم با ساکن چالمیدان دو جور فکر داریم و بالاخره این هم طبیعی است بنده میگویم یعنی کمیسیون میگوید که باید نماینده چالمیدان قادر باشد طرز فکر خودش را در انجمن بلدی راه بدهد دخالت بدهد بالاخره چه مانعی دارد؟ این را به بنده چرا تلویح و کنایه میفرمائید. خودتان در کمیسیون تشریف داشته اید و در آنجا این عقاید را اظهار فرموده اید حالا میفرمائید ما در همه جا آرزو مندیم این جور باشد و بشود نهایت وسیله نداریم و الا اگر همیشه در همه کارها نقشه کشیده میشد برای رسیدن باراده ملت و ادراک نظریه مستقیم آنها بهتر بود اهالی حوزه ها نماینده خودشان را انتخاب میکردند بوضعیکه مناسب و ملائم با احتیاجشان باشد این تبصره بنظر بنده نباید حذف شود و همانطور که آقای آقاسید یعقوب فرمودند زینت این ماده است و باید هم بماند برای اینکه آنجا هائی که ممکن است از دخالت خودشان محلیها منتفع و مستفید بشوند.

رئیس -- آقایانیکه پیشنهاد آقای حاج شیخ بیات را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر (باین مضمون قرائت شد)

پیشنهاد می کنم قسمت اول ماده ۸ بترتیب ذیل اصلاح شود

ماده ۸ - انجمن بلدی مرکب است از نمایندگان که

عده آنها متناسب جمعیت هر شهر بترتیب ذیل معین میگردد تا آخر. دکتر طاهری

رئیس -- آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - این پیشنهاد را که بنده نوشته بودم موقعی بود که کله شهر تبدیل بمحل نشده بود حالا استدعا می کنم تبدیل بمحل شود. و اما راجع به اصل پیشنهاد در ماده ۸ فقط عده نمایندگان محلی را نوشته اند و طرز تقسیمشان را نسبت بجمعیت ولایات معین کرده اند ولی طرز انتخابات را در این ماده معین نکرده اند این است که بنده پیشنهاد کردم نوشته شود انجمنهای بلدی عبارت است از نمایندگان که عده آنها متناسب جمعیت هر محل بترتیب ذیل معین میگردد. مخبر - بنده هم از طرف کمیسیون قبول می کنم.

(پیشنهاد دیگری از طرف آقای فیروز آبادی بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده ماده ۸ را بطریق ذیل اصلاح و پیشنهاد می کنم.

از هفت هزار تا پانزده هزار شش نفر

از شانزده هزار تا سی هزار نه نفر

از سی و یک هزار تا پنجاه هزار دوازده نفر

از پنجاه و یک هزار نفر تا صد هزار نفر پانزده نفر

از صد و یک هزار نفر تا دویست هزار نفر هیجده نفر از دویست و یک هزار بیست و یک نفر

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - این يك اصلاح عبارتی است که بنده پیشنهاد کرده ام لابد خود آقایان متوجه هستند چون اختلاف است در اینکه حد داخل در محدود هست یا نیست از نقطه نظر اینکه اشتباه نشود بنده پیشنهاد کردم که از هفت هزار تا پانزده هزار شش نفر و پانزده هزار داخل در حد پائین باشد آنوقت دیگر از شانزده هزار باید شروع کرد تا سی هزار. باز از سی و یک هزار تا پنجاه هزار چون سی هزار داخل در

حد پائین میشود. باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم و لابد آقایان قبول میکنند

رئیس -- آقای دادگر

دادگر - نظر آقای فیروز آبادی نظر خوبی است الا اینکه فاصله و برزخ خیلی زیاد است ما بین ۱۵ هزار تا ۱۶ هزار هزار تا فاصله است. اگر میخواهید این را از هم مفروز کنید نه يك و دو و سه مفروز کنید که مثلاً از پانزده هزار و یک نفر بالا داخل در حد دوم باشد ما هم قبول می کنیم.

رئیس -- آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگر

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد می کنم که مقدمه ماده هشت باین نحو نوشته شود: انجمن بلدی مرکب است از نمایندگان شهر که عده آنها متناسب با جمعیت هر شهر بترتیب ذیل معین میگردد. حقنویس

رئیس -- آقای حقنویس.

حقنویس - کدام پیشنهاد است. اول است یا دوم؟

رئیس -- پیشنهاد اولی است.

حقنویس - بلی اصلاح عبارتی است. همانطور که عرض کردم چون خبر اول تغییر پیدا کرده است در اینجا نوشته شده است که انجمن بلدی مرکب است از نمایندگان که عده و طرز انتخاب آنها مطابق شرح ذیل معین میشود. در صورتیکه در شرح ذیل طرز انتخاب نیست این یکی. دوم اینکه نمایندگان نوشته شده است بدون اینکه معین شود نمایندگان شهر است لهذا بنده اینجا پیشنهاد را کردم که هم معلوم شود نمایندگان شهر است و هم طرز انتخاب داخل نباشد.

دکتر طاهری - این قسمت اصلاح شد

حقنویس - اگر اصلاح شد پس میگیرم رئیس - پیشنهاد دوم.

(باین ترتیب قرائت شد)

پیشنهاد می کنم که در تبصره کلمه (مکن است) بکلمه (باید) تبدیل شود. حقنویس

رئیس -- بفرمائید

حقنویس - همانطور که از طرف کمیسیون توضیح داده شد متناسب با حق و عدالت این است که منتخبین محلات از خود محلات باشد و این حق و عدالت کاملاً با کلمه (امکان) اجرا نمیشود و چون اجرا نمیشود بنده عرض کردم که کلمه (امکان) به (باید) تبدیل شود. البته آنطوری که آقای دادگر توضیح دادند که در جائی که نقشه نباشد و معلوم نباشد عملی نمیشود آنجا موضوع تبصره نیست. این موضوع در جائی است که نقشه هست و تقسیمات واقع شده و وقتیکه فلسفه تبصره را هم تصدیق دارند و روی آن این امکان را قرار داده اند بنده تصور می کنم (امکان) را باید به (باید) تبدیل کنند زیرا با حق و عدالت مناسب است.

مخبر - بسته بنظر مجلس است

رئیس -- آقایانیکه با قابل توجه بودن این پیشنهاد

موافقت قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد

(پیشنهاد آقای روجردی بترتیب ذیل خوانده شد)

این بنده پیشنهاد می کنم انتخاب بلدی صنفی شود

رئیس -- آقای روجردی

روجردی - آنچه بنده از ابتدا توجه کردم

دیدم نظریه آقایان نمایندگان عموماً بر این است که انتخابات بلدی روحش و حقیقتش ملی باشد و خارجی دست در او نبرد که اشخاص بی بصیرت انتخاب نشوند باین جهت بنظر بنده آمد که چون انتخابات صنفی غالباً رضایت صنف است و صنف محصور تر است و

عددش مشخص تر است بهتر موفق بانتخاب میشود لهذا این پیشنهاد را کردم

رئیس -- آقای مخبر ،

مخبر -- بسته بنظر مجلس است

رئیس -- آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه

میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد . پیشنهاد دیگر

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میشود در تبصره کلمه (اهمیت) حذف

شود شیروانی

رئیس -- بفرمائید

شیروانی -- عرض کنم کلمه (اهمیت) قابل تأویل

است بعقیده بنده . مثلاً در يك محلی ده هزار نفر

جمعیت دارد میگویند اینجا مهم نیست و يك محل

دیگر را از يك نقطه نظری که مثلاً چون پارك زیاد

دارد ممکن است بگویند مهم است در صورتیکه دو هزار

نفر هم جمعیت ندارد بنا بر این بنده تصور میکنم

اصلاً این کلمه برای قانون صلاح نیست و استدعا

میکنم آقای مخبر قبول فرمایند حذف شود .

مخبر -- بنده از طرف کمیسیون قبول میکنم .

رئیس -- پیشنهاد آقای فیروز آبادی .

(باین نحو قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که در این ماده نوشته شود

از هفت هزار نفر تا پانزده هزار نفر هفت

از پانزده هزار و یکنفر تا سی هزار نفر نه نفر

از سی هزار و یکنفر تا پنجاه هزار نفر دوازده نفر

از پنجاه هزار و یکنفر تا صد هزار نفر پانزده نفر

از صد هزار و یکنفر تا دویست هزار نفر هیجده نفر

از دویست هزار و یکنفر بیست و یکنفر

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی -- در توضیح آن پیشنهاد اولی عرض کردم که پانزده هزار نفر مکرر شده است يك مرتبه داخل در حد باین است يك مرتبه داخل در حد بالا و بان ملاحظاتی که آقای عدل الملک گفتند آن پیشنهاد قبول نشد . حالا اصلاح کردم پیشنهاد را و همانطور که فرمودند معین کردم که اسباب اختلاف نباشد .

و خود آقای مخبر هم گویا توجه فرموده باشند بعراض بنده . چون بدیهی است دو دوتا چهار ناست . پانزده هزار را یا داخل در حد باین قرار میدهند یا داخل در حد بالا . در دو طرف قرار دادن تولید اشکال میکند حالا هرطور صلاح میدانند مختارند

رئیس -- از هفت هزار تا پانزده هزار را هفت نفر نوشته

اید . هفت قابل تقسیم بسه نیست

فیروز آبادی -- اشتباه کردم شش نفرش کنند .

شیروانی -- پیشنهاد های دیگری که در این زمینه است

مقرر بفرمائید قرائت شود

رئیس -- آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند

قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد پیشنهاد آقای شیروانی

(باین مضمون خوانده شد)

پیشنهاد میشود کلمه (در حدود) تبدیل به (از مافوق)

شود .

رئیس -- آقای شیروانی

شیروانی -- بنده تصور میکنم پیشنهاد آقای فیروز آبادی برای

اینکه طول داشت و شاید بعضی از آقایان هم توجه فرمودند رأی

داده نشد والا این يك موضوع خیلی طبیعی است که باید

رعایت شود مثلاً در سطر اول از هفت هزار تا پانزده

هزار را شش نفر معین کرده اند بعد در سطر دوم

از پانزده هزار تا سی هزار را نه نفر این پانزده هزار

بالاخره شش نفر وکیل دارد یا نه نفر ؟ اینجا اختلاف

تولید می شود این است که بنده پیشنهاد کردم کلمه (در حدود) تبدیل به (از مافوق) شود و هر کدام از آقایان که لایحه را داشته باشند تصدیق خواهند فرمود از ما فوق پانزده هزار نفر نه نفر همین ترتیب تا آخر سطر . نظر آقای فیروز آبادی هم تأمین خواهد شد

رئیس -- آقای دادگر

دادگر -- همانطور که عرض کردم اگر خیلی از هم فرور و جدا نباشد کمیسیون مقاومت میکند . بالاخره تمام پیشنهادهائی که در این زمینه آقایان کرده اند مساوی است و همه برای اعراض از این است که يك چیز مشمول مافوق و مادون هر دو باشد و بنده تصور میکنم کلمه ما فوق را اگر (بیش از) بکنند اشکالی ندارد

شیروانی -- بنده قبول میکنم مقصودم مفاد پیشنهاد

است عبارت هرچه هست باشد

بیات -- (از پیش از) بهتر است

رئیس -- پیشنهاد دیگری در همین زمینه از آقای

اختشام زاده است قرائت می شود بعد رأی میگیرم .

(باین مضمون قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در فقرات دو و سه و چهار و پنج

و شش بعد از عبارت (از) اضافه شود (بیش از)

مخبر -- از طرف کمیسیون قبول میکنم .

آقا سید یعقوب -- حالا که این کلمه جزو ماده

شد بنده با ماده مخالف هستم . اگر نظامنامه اجازه می

دهد عرض کنم

رئیس -- رأی میگیرم ماده هشتم با اصلاحاتی که

شد . طرز انتخابات حذف میشود . شهر تبدیل میشود

بمحل . (بیش از) در هر سطر اضافه میشود .

آقایانیکه با ماده باین ترتیب موافقت قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد .

بعضی از نمایندگان -- تنفس

رئیس -- تنفس میخواهید ؟

آقا سید یعقوب -- بنده که میل ندارم . نسبت به

تبصره رأی نمیگیرم ؟

رئیس -- چرا . رأی گرفته میشود به تبصره . آقایانیکه

موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . رأی گرفته میشود مجموع

این ماده و تبصره آقایان موافقت قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . چند دقیقه تنفس داده

می شود .

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم

ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس -- ماده هم قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده هم -- دوره وکالت وکلای بلدی شش سال شمسی

است که از روز انعقاد رسمی انجمن شروع میگردد . در

اولین دوره انجمن پس از انقضای دو سال اول يك

ثلث از وکلا بحکم قرعه خارج و بلا تأخیر بجای آنها

وکلاء جدید انتخاب و همچنین در انقضای سال چهارم

ثلث دیگر از دو ثلث اول بحکم قرعه خارج و عوض

آنها انتخاب و در آخر دوره ثلث اخیر خارج و بعد

آنها نیز اعضاء جدید انتخاب میشوند و رأی دورد های

بعد عمل اخیر متوالیاً معمول و در انقضای هر دو سال

يك سال يك ثلث از وکلاء که دوره شش سال را طی

کرده اند خارج شده عوض آنها انتخاب میشوند چنانچه

اهالی مایل باشند میتوانند وکلای سابق را در هر نوبت

مجدداً انتخاب نمایند

رئیس -- آقای کازرونی

کازرونی -- در این ماده عرضی ندارم

رئیس - آقای مدرس

مدرس - آقایان همه عملاً ملتفت هستند که انتخابات در ایران خیلی زحمت دارد ملاحظه فرمائید در وقت انتخاب وکلای مجلس شورای ملی خیلی زحمت مردم وارد میآید لهذا باید انتخابات که واقع میشود مهیا ممکن این نکته را در نظر آورد که یک سهولتی داشته باشد و کم زحمت باشد. با این ترتیبی که آقایان در ماده پیشنهاد فرموده اند مردم همیشه دستشان بند است هر دو سال در زحمت میافزیند انتخابات مجلس شورای ملی هم که هست. در حقیقت سالی دوازده ماه مردم گرفتار انتخاباتند بجهت اینکه وقتی بنا شد دو سال یک مرتبه انتخابات بلدی بشود و دو سال یک مرتبه هم که انتخابات مجلس شورای ملی میشود همه ساله مردم گرفتار انتخابات هستند. لذا قبلاً هم یک پیشنهادی دادیم که یک ترتیبی داده شود گویا آقایان قبول فرموده اند. بناء علیهذا حالا خوب است که شش سال، پنجسال، چهار سال، یک مرتبه هر طوری که میخواهند قرار بدهند انتخابات بشود اما دو سال یک دفعه همیشه مردم را گرفتار انتخابات میکنند. انتخابات در ایران برای خلق زحمت دارد. این را تصدیق فرمائید. هر چه زحمت مردم را کم کنیم بهتر است. حالا مدت پنجسال را ممکن است کمتر کنند چهار سال قرار دهند که یکدفعه انتخاب شود دوره شان که سرآمد شش ماه باآخر دوره مانده انتخابات جدید بشود لهذا بنده با این ترتیب همراه نیستم و مخالف هستم.

مخبر - بطوری که خاطر آقایان مستحضر است قانون سابق همینطور بوده که در هر چهار سالی دوره انتخابات تجدید بشود و بعد از انقضای دوره انجمن بلدی مجدداً شروع کنند و همین جهت بحکم تجربه دیده شده که در موقعی که مدتش منقضی شد و فترتی پیش آمد با یک اشکالاتی که مأمورین و حکام تولید کردند دیگر تشکیل نشده است.

مدرس - بلدییه قانونی تشکیل نشد

مخبر - چرا در خراسان انجمن بلدی تشکیل بود و مدت چهار سال دوره قانونیش را هم طی کرد وقتی که دوره قانونیش منقضی شد در مقابل تمام تقاضائی که عموم طبقات از دولت کردند معیناً انتخاب نشد و هنوز هم بهمان حالت سابقش باقی است. باین لحاظ در کمیسیون برای اینکه فترتی پیش نیاید و این انتخابات هم یک قدری اسباب اشکال فراهم نکند همانطور که آقای مدرس فرمودند چون مردم مانوس و معتاد بجزایر انتخابات نیستند این بود که دوره انتخابات وکلای بلدی را شش سال قرار دادند و برای اینکه تجدید شود قائل شده اند که نلک وکلا بحکم قرعه هر دو سال خارج و عوض آنها بلا تأخیر انتخاب شود و این ترتیب بعقیده کمیسیون یک ترتیب خیلی آبی است برای اینکه فترتی پیش نیاید و انتخابات هم دو سال بدو سال تجدید شود و اساس انجمن بلدی و اداره بلدییه بصورت قانونی خودش باقی بماند و این مطابق مصالح مردم و نفع مردم است باین لحاظ اینطور در نظر گرفته شد و مواد تنظیم گردید.

رئیس - آقای بامداد

بامداد - بنده با این ماده مخالفم و با اظهارات آقای مدرس کاملاً موافق. انتخابات در مملکت ما حقیقتاً مشکل است و اسباب زحمت میشود و هر قدر ساده تر کنیم برای مردم بهتر است. البته بعضی ممالک همینطور است بحکم قرعه یک عده خارج میشوند و بجایشان از نوبت عده میآیند ولی آنها یک ترتیب منظمی دارند ساها است آشنا شده اند و ما آشنا نشده ایم و انتخابات چه راجع بلدییه و چه راجع بانجمنهای ابالی و ولایتی که یک دوره شد و منقضی شد و چه راجع بمجلس شورای ملی می بینیم چه زحمتی است برای مردم در قانون سابق اینطوری که آقای مخبر اظهار کردند نیست قانون سابق چهار سال بچهار سال که قرار داده بود دو سال

بدو سال بحکم قرعه نصف خارج میشوند. ماده ۹۳ قانون این است. حالا بنده قرائت میکنم که آقای مخبر هم توجه فرمایند و مستحضر شوند. ماده ۹۳: اداره بلدییه در تحت ریاست انجمن بلدییه خواهد بود و رئیس مزبور که موسوم به کلانتر است بکنفر معاون از اعضای اداره بلدییه بانجمن بلدییه خواهد داشت. بعد میگوید مدت مأموریت کلانتر و اعضای بلدییه چهار سال است. در دوره اول بعد از دو سال نصف اعضاء بلدییه بحکم قرعه خارج شده و بجای آنها اعضای جدید انتخاب میشوند و بعد از انقضاء هر دو سال الی آخر. میگوید نصف باید بحکم قرعه خارج شوند و دو مرتبه انتخاب شود که عیناً ترجمه شده است از بلدییه هائی که مأخذ قرار داده اند از بلژیک یا جای دیگر. همین سبب شد که خیلی از بلدییه ها بحران پیدا کرد برای اینکه قرعه کور است و معلوم نیست کی خارج خواهد شد همان رقابت و حسادت و اینکه شاید قرعه بنامشان اصابت کند اصلاً بلدییه فلج شد بعد همانطور که میفرمایند در خارج برای اینکه قرعه بنامشان اصابت کرده بود اسباب فراهم میآوردند که انتخابات بلدییه نشود که در حقیقت الان یکی دو جا بیشتر بلدییه قانونی ندارد.

بباید ساده کنید. سه سال قرار دهید. دو سال مثل مجلس شورای ملی قرار دهید. چهار سال قرار دهید هر طوری قرار میدهید یک مدت قرار دهید که در این مدت هر کس میآید گرفتار انتخابات شود یکماه بیشتر گرفتار نشود. انتخاب را بکنند و راحت شوند. هر دو سال تجدید کردن اسباب زحمت میشود و بحران. یعنی کتر علی مافر میشود یعنی از همان چیزی که شما می رسید به حکم همین ماده گرفتارش می شوند و بالاخره اسباب زحمت مردم هم خواهد شد.

رئیس - آقای شیران

شیرانی - بنده از این ماده میخواهم استفاده کنم و دو موضوع مهم را که ارتباط با انتخابات این مملکت

دارد عرض کنم. یک نظر اساسی و کلی هست که از فترتهای شوروی حتی الامکان جلو گیری شود و این يك موضوعی است که ما امتحان کردیم در این مملکت دولتها و رجال با اشخاصی که به يك وسایلی بیشتر بجز این نزدیک بودند همیشه سعی میکردند که ایجاد فترتی در مملکت نمایند و از این جهت ما ضرر های فاحش دیده ایم که یکی از آنها آن نکته است که آقای مدرس بطور خلاصه فرمودند و بنده قدری مفصلتر عرض کرده و آن زحمت و مشقت انتخابات است در این مملکت بنده مخصوصاً در این مسافرت يك قدری بیشتر در این موضوع دقت کرده. امروز در این مملکت هر حادثه که پیدا می شود وقتی روی او را عقب کنیم از زبرش انتخابات بیرون می آید که چه ظاهرش بعنوان دیگری است ولی باطن همان انتخابات است در اصفهان بعنوان آب رودخانه ممکن است مزاحم پنجاه هزار نفر شوند ولی وقتی بعمق کار رسیدگی و دقت کنیم می بینیم موضوع انتخابات درش مستتر است و همینطور در مرکز و سایر نقاط خلاصه این است که برای این قضیه و برای این درد بی درمان انتخابات کم کم مردم از مشروطیت منصرف میشوند و یکی از عقاید ما که امید وارم روزی باشد که در قانون انتخابات پیش ببریم این است که باید تا يك مدتی در این مملکت حق انتخاب کردن را از بی سواد ها سلب کرد و يك توده را راحت کرد. دهات و اهالی قری و آن بد بختیائی که اصلاً نمیفهمند برای چه میآیند ورقه میگیرند و رأی میدهند اینها را اقل از این حیث راحت کنیم. یکی هم بعقیده ما انتخابات در هر مملکتی باید در تحت يك تنظیمات و اصول حزبی باشد اگر ما توانستیم يك ترتیب حزبی و اصول حزبی در مملکت خودمان اجرا کنیم و انتخابات از این راه بعمل آید البته این یکی از عواملی است که انتخابات را بخوبی بجزایر می اندازد یکی هم که فعلاً چندان در دسترس ما

بست طول مدت است که لا اقل برای اینکه يك انتخاباتی خوب بعمل آید و مردم دو مرتبه دچار این بلا نشوند یعنی یکفردی دیر تر بشوند اگر ما می توانستیم که این رویه استقراع و خارج کردن نك را در انتخابات مجلس شورای ملی هم اجرا میکردیم مقصود اساسی بعمل می آید باین معنی که هم مردم از زحمت انتخابات نجات پیدا میکردند و هم فترت بکلی موقوف میشد این است که نسبت به قانون انتخابات انجمن بلدی این ماده را خیلی خوب میدانم برای اینکه يك قسمت از اهالی مملکت يك مدتی راحت خواهند بود و امیدواریم يك همچو ماده بطور طرح قانونی بكمك آقایان بتوانیم برای قانون انتخابات تهیه کنیم

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده با این ماده موافقم لکن مخالفم در جزء اخیرش است و خیلی تعجب کردم از آقای مدرس و آقای بامداد که فرمودند مردم از انتخابات چیز هستند این همه ما فریاد زدیم باز دولت رو به ارتجاع می رود متصل ما باید فریاد بزنیم که آقایان مملکت مشروطه است، انتخابات دارد، بلدیة دارد، مجلس شورای ملی دارد، قانون اساسی دارد، با این همه باز رو به ارتجاع می رود. شما میگوئید مردم را از انتخابات راحت بگذاریم دولت از خدا میخواهد که مردم انتخابات نکنند و خودش امپراطوری بکند. این حرفها را هیچوقت نفرمائید. ما باید متصل ضربات ملی بسر دولت بزنیم که بدانید مملکت مشروطه است، قوانین باید اجرا شود حکومت باملت است، قوانین مملکتی باید با اراده ملت باشد. بایستی هر روز این صفا در گوش اینها باشد حالا بکمترتبه این حرف زده شود این ها يك مرتبه در میروند و شما که رئیس ما هستید در مشروطیت این حرف را نزنید. و اما مخالفت بنده برای این عبارت است که مینویسد: در آخر دوره نك اخیر خارج و بعد آنها نیز اعضاء جدید انتخاب میشوند و برای دوره های بعد عمل اخیر

متوالیاً معمول -- این عبارت را بنده مخالف هستم بعلمت اینکه سهل و ساده نیست. ما نظرمان این است که دو سال سه سال يك نك خارج شوند و همانطور که آقاي شیروانی بیان کردند فترتی در این بین واقع نشود. بنا بر این این عبارت را بنده زائد میدانم. در عبارت سابق مقصود معلوم بود و خیلی هم خوب معلوم بود ولی این عبارت بنظر بنده خوب نیست و اسباب زحمت میشود و از این جهت است که بنده مخالفم و پیشنهاد حذف هم کردم

وزیر داخله -- بنده خیلی متأسف هستم که آقای آقا سید یعقوب يك بیاناتی فرمودند که دلیل بر این است که می خواهند دولت را از ملت جدا کنند. بنده تصور میکنم که دولت با ملت یکی است و هیچوقت هم دولت نخواسته و نمیخواهد که يك قدم بر خلاف مقررات قانونی بردارد. بنده خیلی از این مطلب اظهار تأسف میکنم. اما راجع به قسمت انتخابات بلدیة بنده متفقدم این است که اگر ما نخواهیم این را از ماده برداریم نقض غرض میشود. اگر آقایان نگرانی دارند از اینکه در يك قسمت انتخابات يك زحمتی تولید خواهد شد باید بدانند که اگر ما نخواهیم هر دو سال يك مرتبه تمام انتخابات بلدیة را عوض کنیم البته زحمتش بیشتر خواهد بود از اینکه بکعبه را عوض کنیم

رئیس -- پیشنهادها قرائت میشود

(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم عبارت (عمل اخیر متوالیاً معمول) از ماده ۹ حذف شود احتشام زاده

رئیس -- آقای احتشام زاده

احتشام زاده -- ذکر این عبارت در این ماده اینطور میسراند که شش سال اول که منقضي شد در سالهای بعد هم باید بحکم قرعه عمل کرد. در صورتیکه در سالهای بعد هیچوقت قرعه کشیدن لازم نیست برای اینکه اشخاصی که شش سال

دوره وکالتشان سر آمده است آنها خارج میشوند پس ذکر این عبارت طور بست که این مسئله را دچار اشکال و زدید میکند و بعقیده بنده باید آن جمله حذف شود و عبارت اینطور شود: برای دوره های بعد يك نك از وکلانی که مدت شش سال را طی کرده باشند انتخاب میشوند.

رئیس -- پیشنهاد دیگری هم در همین زمینه از طرف آقای عمادی رسیده است.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای عمادی: پیشنهاد میکنم در ماده نه جمله (و برای دوره های بعد عمل اخیر متوالیاً معمول) حذف شود.

مخبر -- هر دو فقره را قبول میکنم.

رئیس -- پیشنهاد دیگر.

(اینطور قرائت شد)

دو تبصره ذیل را بماده نهم پیشنهاد میکنم.

تبصره اول -- انتخابات هر نكی از وکلا دو ماه قبل از انقضاء هر دو سال شروع میشود و در يوم انقضاء دو سال منتخبین جدید بلافاصله جانشین آنها میشوند.

تبصره دوم -- منتخبین جدید از محل و نواحی خواهند بود که وکیل آن محل و نواحی بحکم قرعه از انجمن بلدی خارج شده باشد

(دکتر رفیع امین)

رئیس -- آقای دکتر رفیع خان

دکتر رفیع خان امین -- بنده تبصره اول را که پیشنهاد کردم برای این است که در ماده نه نوشته اند که پس از آنکه نك آنها بحکم قرعه خارج شدند بلا تأخیر وکلای جدید انتخاب خواهند شد

اینجا ممکن است بلا تأخیر یکماه طول بکشد، دو ماه طول بکشد باین جهت بنده پیشنهاد کردم قبل از اینکه دو سال منقضي شود دو ماه قبل شروع بانخابات بکنند

ولی هر موقعی که تمام شد منتخبین جدید در موقع انقضاء دو سال که آن عده خارج میشوند جای آنها را بگیرند و اما در تبصره دوم از آنجائیکه ممکن است بعضی محلات يك نماینده داشته باشند در انجمن و وکیلشان خارج شود اینجا با انصاف موافق است که از همان محلها که وکیلشان بحکم قرعه خارج شده از همان محل هم انتخاب شود و این يك چیز صحیحی است

مخبر -- بنده تصور میکنم که در دوره اول اشکال پیدا میکند زیرا کسی که هنوز بحکم قرعه خارج نشده و معلوم نیست چطور عوض او را میشود انتخاب کرد؟ اول باید بحکم قرعه آن يك نكش خارج شود تا معلوم شود کجا هستند آنوقت عوض آنها انتخاب شود و مطابق قسمت آخر ماده که میگوید میتوانند همان شخص را ثانیاً انتخاب کنند اگر مردم بخواهند بتوانند او را انتخاب کنند بنا بر این در دوره شش سال انتخاب شود اول باید اشخاص بحکم قرعه خارج شوند که معلوم شود کجا خارج شده اند بعد تجدید انتخاب شود و اما این که در آن تبصره دوم که فرمودند از همان محل این از بدیهیات است زیرا بحکم قرعه هر عده که خارج شدند از همان محل بجای آنها انتخاب خواهند شد

رئیس -- رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن

این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند.

(چند نفر قیام نمودند)

رئیس -- قابل توجه نشد پیشنهاد آقای مدرس

(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد می کنم بجای ماده نهم نوشته شود -- دوره وکالت انجمن بلدی شش سال شمسی است و آخر سال سیم نصف صحیح عده بقرعه خارج میشوند و بلا تأخیر بجای آنها از محل آنها یکیکه خارج شده اند بعد خارج شده انتخاب خواهند شد و برای دوره های بعد متوالیاً همین عمل معمول خواهد بود

رئیس -- آقای مدرس

مدرس - توضیحش همان عرضی است که کردم . چیز زحمت دار هر چه زحمتش کمتر باشد بهتر است . بنده بدم نظریات آقایان بیک دفعه انتخاب کردن نیست لهذا پیشنهاد کردم که سه سال به سه سال نصف خارج شوند و بجای آنها از همان محل که وکلایشان خارج شده انتخاب شوند و دنباله اش هم همینطور باشد نصفه نصفه انتخاب شوند نه نلک .

مخبر - اما آن قاعده را که در ضمن بیانشان آقای بامداد فرمودند که مطابق قانون سابق هم نصف از اعضاء بلدیة بحکم قرعه خارج میشوند آن مربوط به اعضاء اداری است نه اعضاء انجمن و اما راجع به پیشنهاد آقای مدرس بنده معتقدم که اساساً هر قدر مردم زودتر در انتخابات شرکت کنند عملی تر و کاری تر میشوند و اینکه فرمودند نصف اینها بعد از سه سال خارج شوند چون این قانون مواد دیگری دارد که همیشه اکثریت انجمن با حضور دو نلک اعضاء خواهد بود اگر نصف اینها بحکم قرعه خارج شوند ممکن است انتخاب جدید مدتی طول بکشد و انجمن از اکثریت بیفتد و آنوقت از آن وظائفی که دارند بازمانند .

مدرس - پس میگیرم .

رئیس - پیشنهاد آقای حقنویس

(بشرح آتی قرائت شد)

این جانب پیشنهاد میکنم ماده نه همان ماده ده خبر اول کمیسیون باشد

رئیس - آقای حقنویس

حقنویس - این مسئله مورد تصدیق آقای مخبر شد که انتخابات هر قدر مکرر بشود اقرب بمصالح ملی است تقریباً انتخابات بمنزله يك تذکری است که هر قدر زودتر داده شود بهتر است . و طول مدت مأمورین منتخبین بعقیده بنده مخالف مصالح ملی است زیرا دنیا روز بروز تغییر میکند افکار تغییر میکنند و هر قدر منتخبین بلدی از اشخاص تازه باشند بیشتر

مقرون بمصالح مملکتی است . بنا براین یکعده که تقریباً یکمدت متمادی مأموریتشان طول بکشد این مخالف مصالح شهر است این است که بعقیده بنده بهتر این است که مدت مأموریت وکلا کمتر باشد و در اینصورت تجدید انتخاب زودتر میشود و بعد از دو سال نصفشان بقرعه خارج و عوض آنها انتخاب میشود همانطور که در ماده ده خبر اول کمیسیون مندرج است .

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که آقای حقنویس انتخابات را بمنزله تذکر به ملت میدانند در اینکه هر دو سال یکمرتبه تجدید انتخاب شود اینجا هم همینطور است نهایت آنجا نصف است و اینجا نلک اما در موضوع نصف بطوری که آقای مدرس هم قائل بودند این عمل برای فرار از این است که انجمن از اکثریت بیفتد بنا بر این نظریات آقای حقنویس در اینجا کاملاً محفوظ است و دو سال يك مرتبه هم تجدید انتخاب می شود .

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای حقنویس

آقایان موافقین قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . پیشنهاد آقای دیبا

(اینطور قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم سطر سیم ماده ۹ بترتیب ذیل اصلاح شود

پس از انقضای دو سال اول يك نلک از وکلا بحکم قرعه که اقلاً با حضور دو نلک از اعضاء انجمن بلدی در محل انجمن و حضور حاکم بعمل خواهد آمد خارج الی آخر

رئیس - آقای دیبا

دیبا - اگر چه مطلب معلوم است ولی عبارت مجمل است اینجا تصریح نشده است که قرعه در چه محلی بعمل

می آید و در حضور چقدر اعضا خواهد بود حاکم هم باید حضور داشته باشد یا نه این است که بنده این پیشنهاد را کردم .

رئیس - رأی گرفته میشود به این پیشنهاد آقایان موافقین قیام فرمایند

(چند نفر قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . پیشنهاد آقای فیروزآبادی

(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد میکنم که اجزاء انجمن حوزه بلدی درهر شهر و قصبه عبارتند از اشخاصی که انتخاب میشوند بنابندگی مجلس شورای ملی و اکثریت ندارند به این معنی که آن کسی که اکثریت دارد معین است جهت مجلس و اشخاص بعدی الاقرب و الاقرب تا به حد اصاب متعین باشند

رئیس - آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی - عرض میکنم در اینجا همه اش مذاکره میشود که يك ترتیبی کنیم که اسباب راحتی برای مردم ایجاد شود این بسیار خوب است ولی عملی کردن این از چه راهی است ؟ بنده بعقیده خودم عرض میکنم که از این راهی است که بنده پیشنهاد کردم مثلاً در طهران مشغول انتخابات میشوند برای مجلس شورای ملی آن دوازده نفر اول که برای مجلس شورای ملی معین هستند که هیچ از سیزده بیابا هر کس قبول کرد او در دوره اول برای این کار معین باشد و بعقیده بنده این از زحمت جلوگیری میکند حالا دیگر قبول میکنید مختار هستید رد هم میکنید مختار هستید

رئیس - آقای حاج شیخ بیات

حاج شیخ بیات - اساساً انتخاباتی که برای مجلس شورای ملی میشود با انتخابات بلدی خیلی تفاوت دارد برای اینکه این از نقطه نظر بلد است و از نقطه نظر تسهیلات اهالی آن شهر است ولی انتخابات مجلس شورای

ملی از نقطه نظر سیاسی و مملکتی است از این جهت این پیشنهادی که آقای فیروزآبادی فرمودند بهمان دلیلی که عرض کرده خوب نیست و بهتر همان ماده است که در قانون است و البته حالا بکفایتی شاید برای مردم زحمتی داشته باشد ولی وقتی که عادت پیدا کردند البته رفع میشود

رئیس - پیشنهاد آقای تقی زاده

(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بجای نلک دیگر از دو نلک اول نوشته شود (نصف دو نلک باقی)

رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - تصور میکنم توضیح مفصلي لازم ندارد عبارت صحیح نیست نلک دو نلک باقی را نمیخواهند خارج کنند نصفش را میخواهند خارج کنند اگر نلک دو نلک باقی باشد اینطور تصور میشود که دو نهم میشود در صورتیکه این مقصود نیست و باید نصف دو نلک باقی باشد نه نلک و این اصلاح عبارت لازم است

دادگر - یکمرتبه دیگر قرائت شود

(پیشنهاد مزبور مجدداً قرائت شد)

دادگر - اجازه میفرمائید مطالعه کنیم

رئیس - پس يك پیشنهاد دیگری است قرائت میشود

تأیید آقای مخبر مطالعه بفرمائید

(پیشنهاد مزبور اینطور خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بجای و عوض آنها انتخاب شود - نوشته شود -

و عوض آنها از همان محل انتخاب

محمود رضا

رئیس - بفرمائید

محمود رضا (طلوع) - چون این موضوع تصریح نشده بود بنده این پیشنهاد را کردم و مقصود این است که سوء استفاده نشود

مخبر - بنده هر دو قسمت را قبول میکنم هم پیشنهاد

آقای تقی زاده و هم این پیشنهاد را
 رئیس - رأی گرفته میشود بماده ۹ با اصلاحاتی
 که عرض میکنم .
 در سطر دوم (نلک دیگر از دو نلک اول) تبدیل
 میشود به (نصف دو نلک باقی)
 در سطر سوم بعد از عوض آنها (از همان محل)
 اضافه میشود .

در سطر چهارم قدمت : (و برای دوره های بعد
 عمل اخیر متوالیاً معمول و) حذف میشود .
 رأی گرفته میشود بماده نهم بترتیبی که عرض شد
 آقایانیکه موافقند قیام فرمایند
 (اکثر قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . بقیه مذاکرات میباید برای
 روز سه شنبه
 (مجلس يك ربعم بعد از ظهر ختم شد)

www.iran-archive.com